

Momenter til

Hilsningstale ved åpningen av LO-kongressen 22. mai 1977.

1. Den usedvanlig omfattende dagsorden for LO-kongressen er et klart uttrykk for at fagbevegelsens interesser går langt ut over lønns- og tariffspørsmål. Kongressens dagsorden understreker at fagbevegelsen inntar en helt egen rolle i Norge ved det brede samfunnsmessige engasjement som preger dens virksomhet. Den brede rekrutteringen som omfatter alle deler av landet og alle landets næringer understreker også denne betydelige bredden i fagbevegelsens engasjement i norsk samfunnsliv.

- 2 -

2. Det knytter seg stor interesse til fagkongressens behandling av oppgjørsformene i framtidens lønnstariffer. Det er lagt fram mer enn 100 forslag fra de enkelte avdelinger og forbund om denne saken.

Regjeringens holdning til dette spørsmål kan sammenfattes i enkelte prinsipper.

- a) Tariffoppgjørene for lønnstakerne må først og fremst skje i frivillige og ansvarlige forhandlinger mellom hovedorganisasjonene i arbeidslivet.
- b) Lønnsoppgjørene omfatter i praksis alle landets lønnstakere. Videre er inntektsoppgjørene for jordbrukere og fiskere etter hvert knyttet nærmere

til lønnsoppgjørene. Derfor får lønnsoppgjørene en meget stor betydning for den økonomiske utvikling, i første rekke når det gjelder priser og kostnader. Regjeringen har et overordnet ansvar for å påvirke pris- og kostnadsutviklingen i landet gjennom skatte- og avgiftspolitikken, prispolitikk og generell økonomisk politikk.

Utformingen av disse hovedområdene av den økonomiske politikk må skje i lys av, og i sammenheng med utviklingen av lønninger og andre inntekter som fastlegges i forhandlinger mellom partene. Ulike økonomiske situasjoner tilsier ulike former for sammenkoplingen mellom landets alminnelige økonomiske politikk og lønns- og

inntektsoppgjør. Den økonomiske situasjon i 1976 og 1977 gjorde at de kombinerte oppgjør som ble gjennomført i fjor og i år var den mest hensiktsmessige oppgjørsform. Vi oppnådde en god øking i den disponible realinntekt kombinert med en lavere prisstigning enn andre oppgjørsformer hadde gjort mulig.

Spørsmålet om oppgjørsformer ^{et} er/forholdsvis nytt virkefelt for de politiske organer, og vi må stadig være åpne for å vurdere nye løsninger som kan kombinere de frie forhandlinger med en samordning med den alminnelige økonomiske politikk.

Herunder må det også tas hensyn til Stortingets myndighet og Stortingets ansvar for statsbudsjett,

bevilgninger, og skattevedtak.

3. En av de viktige saker ved denne kongressen er drøftingen av LO's handlingsprogram. Det programutkast som vil bli lagt fram for kongressen har vært bearbeidet gjennom de forskjellige organisasjonsmessige ledd i fagbevegelsen. Samtidig har det funnet sted en meget viktig samordning med det valgprogram som har vært forberedt i Arbeiderpartiets organer, og det langtidsprogram for den kommende 4-års periode som Regjeringen har lagt fram. Disse tre programmene er forberedt og utarbeidet innen hver av de tre parter. De er forskjellige i den forstand at en regjerings langtidsprogram vil måtte ha et annet opplegg og annet innhold enn det program som et politisk parti legger fram til et valg, og igjen annerledes

enn det handlingsprogram som LO som det samlende organ for fagbevegelsen i Norge legger fram. Men de tre programmene har ett viktig felles trekk. De bygger på det samme samfunnssyn, og de er samordnet når det gjelder den alminnelige prioritering av de samfunnsoppgavene som skal løses i de nærmeste 4 år.